

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: O. Kuljk, Brantwijk 76, Amstelveen

Opgericht 1 januari 1881

RODE BIET TEGEN RADIO-ACTIVITEIT

Misbruik van vrees voor besmetting

„DE NIEUWSTE onderzoeken ter bescherming van de bevolking ten opzichte van de schadelijke werking van radio-actieve stoffen, hebben aangetoond dat er verschillende natuurlijke middelen zijn, om ons tegen de ergste van alle vergiften te beschermen, waarvan de meeste hun kracht aan vitamine-B ontleen.

Ten eerste werken de sappen van de rode biet, in verse vorm genomen (30 gram per dag) uiterst beschermend.

Ook hoog-onverzadigde vetzuren zoals in zonnebloempitten, noten en tarwe-kiemolie geven een sterk beschuttende werking.

Ten slotte moet naast volkorenbrood in dit verband het belangrijkste **VOORBEHOED- EN GENEESMIDDEL** in de vorm van gistvlokken genoemd worden.”

Wie beschermt hier de volksgezondheid?

DE HOOGST geruststellende raadgevingen tegen de gevaarlijke besmetting met radio-activiteit dankt de mensheid aan de arts W. F. K. Gouwe. Zijn met naam en beroep ondertekend artikel verscheen in het oktober-nummer van de „Zonnaturapost”, maandblad ter bevordering van een natuurlijk leef- en geneeswijze te Soestdijk.

De heer Gouwe (o.a. medisch specialist van de werkgroep van paranormale genezers en medewerker van de Anti-Vivisectiestichting) zag zijn artikel in „Zonnaturapost” gepubliceerd op de eerste pagina onder de zware kop: „GISTVLOKKEN en bescherming tegen Radio-actieve Neerslag”. Vlak naast het artikel komt een vetgedrukte advertentie voor, waarin vermeld wordt dat gistvlokken (1 lepel per dag voor uw gezondheid) voor f 1,20 te koop zijn. Het blad

wordt verspreid door drogisten die deze produkten in de handel brengen.

Vrees

Er bestaat in Nederland — en waar niet? — terecht een zekere vrees voor het verschijnsel radio-activiteit. Wij hebben gehoord van de ontzettende gevolgen van de atoombommen op Japan, waar nog dagelijks mensen sterven aan de gevolgen van de straling. Wij zagen de strenge maatregelen in Putten, toen een patiëntje een radio-actieve naald in de neus had. Wij lezen van verhoging van de radio-activiteit in de atmosfeer naar aanleiding van de hervatting van de atoombomproeven.

De angst voor radio-activiteit wordt nog gevoed door het feit, dat de straling onzichtbaar is en — zeer belangrijk — omdat de wetenschap er nog zo weinig van weet.

Vrije conclusies

Deze onwetendheid nu levert velen een dankbaar aangrijpingspunt voor „vrije conclusies”. Wellicht zal er wel ergens een wetenschappelijke publikatie te vinden zijn, waarin heel voorzichtig een geval wordt genoemd, waarin bij een zeer geringe hoeveelheid radio-activiteit een vitamine B-preparaat nuttig kan zijn. Of misschien is de mens die voldoende vitamine B rijk is wel iets minder vatbaar voor radio-actieve straling. We weten het niet.

Maar we weten stellig, dat over dit onderwerp geen definitieve medisch-wetenschappelijke uitspraak is gedaan.

En we weten zeker, dat alle rode biet uit het Westland, alle zonnebloempitten en gistvlokken te samen, geen uitkomst bieden aan de beklagenswaardige slachtoffers van radio-actieve neerslag ook al staat dit honderdmaal in de kop van het blad „Zonnatura”.

En we weten ook, dat het eenvoudig immoreel is om in dit geval, terwijl de

(zie verder pag. 4)

Het Bestuur van de Vereniging

en de Redactie van het Maandblad

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

wensen leden en lezers

een gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar

De Vereniging in 1960

HET AANTAL leden en abonné's bedroeg aan het eind van het jaar 1960 1017, dat is een vooruitgang van 8 leden.

Aan de beurt van aftreden waren de heren L. Brest, mr. J. E. Goudsmit en mr. G. C. M. van Nijnatten. Zij stelden zich herkiesbaar en werden bij acclamatie herkozen.

In dit jaar werden vier bestuursvergaderingen gehouden, welke door praktisch alle bestuursleden werden bijgewoond.

Door de directeur, de heer D. H. van den Bosch, werden diverse lezingen in het gehele land gehouden, welke vaak de aanwinst van een aantal nieuwe leden tot gevolg hadden.

De vereniging heeft zich met een verzoek gewend tot de Adviescommissie Fondsenwervingsactie afdeling Volksgezondheid, om in aanmerking te komen voor een bijdrage. De secretaris van deze commissie antwoordde per brief, dat ons verzoek in de vergadering van september zou worden behandeld. Hierna kwam een bericht binnen, dat onze aanvraag te geleger tijd zou worden gezien.

Op de algemene ledenvergadering werden de heren A. P. N. de Groot, J. E. Buiter en dr. R. E. Wierenga met algemene stemmen benoemd tot bestuursleden.

Nieuwe Voorzitter

De voorzitter, de heer dr. H. H. Funke, had reeds lang te kennen gegeven, dat hij wegens drukke werkzaamheden van het voorzitterschap wenste te worden ontheven. Hij achtte de oud-inspecteur van de Volksgezondheid, de heer A. P. N. de Groot, uitermate geschikt om hem op te volgen, ten eerste vanwege diens grote belangstelling voor de vereniging en ten tweede wegens het beschikbaar hebben na zijn pensionering van veel vrije tijd. Dr. Funke hoopte, dat hij zich bereid zou verklaren deze niet gemakkelijke taak op zich te nemen.

Het bestuur heeft zich daarna hierover beraden op de jaarvergadering en de heer De Groot — met diens goedkeuring — tot voorzitter benoemd.

Hierna nam de heer Funke officieel afscheid als voorzitter na een periode

Oproep van de Penningmeester

Het jaar is ten einde. Temidden van de vreugden van de feestdagen wacht ons een dure plicht. Onze verenigingen verwachten hun contributies, onze periodieken hun abonnementsgelden, onze kerken hun hoofdgeld, onze organisaties hun bijdragen.

Wilt u bij het overmaken van deze jaarcontributies de Vereniging tegen Kwakzalverij niet vergeten? Juist die kleine bedragen raken zo gemakkelijk in het vergeetboek. En uw bijdrage is zo nodig, zo broodnodig voor de strijd tegen het niet aflatend kwaad dat ook uw gezondheid bedreigt.

De contributie over 1962 (die voor 1961 hebt u toch reeds betaald?) bedraagt f 7,50 per jaar. Studenten, verpleegsters, kraamverzorgsters, arts-, tandarts- en apothekersassistenten betalen f 2,50.

De gironummers van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zijn: postgiro 32237 en gemeentegiro Amsterdam K 1672.

Geslaagde jaarvergadering

TIJDENS een geanimeerde en goedbezochte jaarvergadering heeft de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, de heer A. P. N. de Groot, de afzijdigheid van de artsen ten opzichte van onze vereniging een ernstig punt genoemd.

Het verwijt dat men de vereniging een belangenvereniging van artsen zou gaan noemen als er meer artsen lid waren, gaat niet op, aldus de voorzitter, want deze onjuiste naam heeft de vereniging toch al.

Artsen

Nog erger dan dit gebrek aan belangstelling vond de voorzitter, dat sommige artsen het wel prettig schijnen te vinden dat een deel van hun

drukke praktijk door onbevoegde genezers wordt afgedaan.

Ook de juristen moeten meer voor de gevaren van de kwakzalverij worden geïnteresseerd, meende voorzitter De Groot.

Ons lid, dr. ir. C. K. van Daalen, stelde voor om voortaan op de jaarvergadering een deskundig en boeiend spreker uit te nodigen, opdat van buiten de vereniging groter aandacht aan het congres zou worden besteed.

Een belangwekkende bijdrage tot de vergadering werd gegeven door het lid, de heer J. Noord, die het nut van goedgeleide publiciteitsacties in het daglicht stelde.

Leeropdracht

Bestuurslid dr. J. H. Ligterink opperde de gedachte dat een leeropdracht zou moeten worden verstrekt over het onderwerp kwakzalverij ten einde de vereniging een hogere maatschappelijke status te verschaffen. Voorzitter De Groot zag de verwezenlijking van zo'n leerstoel niet gemakkelijk uitvoerbaar. Hij prees evenwel het werk van prof. Drogendijk, die zich bijzonder verdienstelijk maakt bij de bestrijding van de kwakzalverij.

A. BURBACH-v. d. WOORD
secretaris.

GEMALEN ROGGE TEGEN KANKER

SCHANDELIJK EN GROF BEDROG op het gebied van de geneesmiddelen noemt de medische medewerker van het Algemeen Handelsblad het kwakzalverswerk dat elk jaar wordt gesignaleerd door het Rijksinstituut voor Pharmacotherapeutisch Onderzoek.

Wij kunnen uit een oogpunt van kwakzalverijbestrijding niet beter doen dan zijn artikel in het Algemeen Handelsblad van 24 september volledig aan onze lezers voorleggen.

„DE BEDRIEGERS”

schreef het Alg. Handelsblad er boven

„DE WERELD wil bedrogen worden!” Dit schijnt een waarheid te zijn waarmee de mensheid nu reeds vele eeuwen opgescheept zit. Het houdt alleen niet in dat wij dan ook maar meteen veel warme sympathie en dankbaarheid moeten opbrengen voor diegenen die zich tot de uitvoering van het gezegde geroepen voelen. Misschien kunnen wij nog wel eens glimlachen bij het lezen van de exploiten van handige, weinig scrupuleuze handelslieden, de glimlach verdwijnt wel helemaal indien het bedrog het hoogste goed des mensen, de gezondheid betreft.

Eenmaal per jaar verschijnt in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde een mededeling van het Rijksinstituut voor Pharmacotherapeutisch onderzoek betreffende analyses die in het afgelopen jaar werden verricht. Het Instituut onderzoekt, behalve geneesmiddelen van bekende samenstelling vervaardigd door bona fide fabrikanten, ook „geheimmiddelen”, kwakzalversmiddelen.

Elk verslag weer doet — bij mij althans — een golf van verontwaardiging opwellen, zo schandelijk en zo grof is het bedrog in deze branche. Maar, laat de lezer zelf oordelen. Hier volgen enkele analyses uit het laatste jaarverslag. De namen van de „fabrikanten” worden er gaarne bij genoemd, misschien zal eindelijk iemand zijn zieke buurman eens aanraden niet naar de „kruidendokter” of „de juffrouw” te gaan met zijn kwalen.

Analyse 20. Menstruatiedruppels van Prof. Dr. Martin („Sanitas winkel”): kinine tinctuur met vermoedelijk valeriana.

Zo langzamerhand moet een ieder toch wel weten dat kinine géén abortus te weeg brengt — althans niet in

een dosis die lager ligt dan de fatale dosis voor de vrouw.

Analyse 21. Dr. Johnson's famous American Remedy for Women: parafine en een gele kleurstof met een geurtje van menthol.

Het middel is met één woord te classificeren: waardeloos! De winkels die deze zaken verkopen, schijnen er echter wel goed aan te verdienen. Misschien is de gedachtengang van de verkoper als volgt: Het opwekken van een miskraam is verboden. Met het aanbevelen van onze „famous” preparaten wordt de misdaad dan tenminste niet in de hand gewerkt. Le trompeur trompé.

Nog ergerlijker

Nog veel ergerlijker is het grove bedrog aantoonbaar in de „pillen tegen ulcus cruris” (het zogenaamde open been) van de heer Schilling, „Tridoloog” te Breda. Zij bestaan uit suiker en een kleine hoeveelheid maizetmeel. Een streekgenoot, een magnetiseur te Bergen op Zoom, heeft kennelijk dezelfde fabrikant ontdekt. Hij noemt ze pillen tegen angina pectoris en geeft drie soorten, I 's morgens — II 's middags — III 's avonds. Zij bestaan echter alle drie uit suiker en een weinig maizetmeel en voorts wat kalk (analyse 31—33).

De reeds gesignaleerde heer Schilling — zich ook „Dr. Schilling” noemend — verstrekt ook pillen tegen aanvallen van benauwdheid en een bandgevoel om het hoofd. Zijn pil, nummer 61 bestaat uit..... ja, u heeft het al geraden, suiker en maizetmeel. Het maizetmeel wordt op den duur blijkbaar wat kostbaar want poeders nummer 160, 183 en 318 bestaan alleen uit suiker, (analyses 34—37).

Wat de waardeloze middelen betreft gaat de ereprijs dit jaar naar Den Haag, naar de Imhoffstraat, waar mevrouw De Groot, haar poeders tegen abdominaal carcinoom, buikkanker, uitgeeft. De samenstelling is volgens het Instituut (analyse 39) gemalen rogge! Toevalligerwijs viel het verschijnen van deze analyse in het Tijdschrift voor Geneeskunde net samen met de nationale inzameling voor de kankerbestrijding. Misschien zijn er nog mensen die vinden dat een gedeelte van de opbrengst nu naar mevrouw De Groot moet gaan voor haar „menslievende” werk.

Mevrouw De Groot oefent haar praktijk reeds verscheidene jaren uit. In 1951 en in 1952 verschenen tenminste ook al analyses van haar preparaten, alleen waren zij in 1951 wat verontreinigd door schimmel. Zij gaat dus flink vooruit.

Smeken

Bij dit aantal zullen wij het voorlopig laten. Wij zullen niet trachten vandaag de diepere achtergronden te analyseren die de patiënten hun toevlucht doen zoeken bij kwakzalvers. Wij zullen ook niet proberen te „verklaren” waarom de beschreven middelen nog wel eens succes lijken te hebben ook. Uw „medische medewerker” wil u alleen maar aan het denken zetten, u vragen hoe het in 's hemelsnaam mogelijk is dat dergelijke praktijken jarenlang kunnen voortbestaan en u smeken in de toekomst uiterst kritisch te staan tegenover al die onbevoegde genezers die het allemaal uit louter goedheid doen en „niets” vragen voor hun hulp, „alleen maar de kosten”.

Bureau Vereniging

HET BUREAU van de Vereniging tegen Kwakzalverij is gevestigd ten huize van de directeur, de heer D. H. van den Bosch, „Groot Schuttershoef”, Arnhemseweg 10, Leusden post Amersfoort.

Aan dit bureau zijn alle inlichtingen omtrent de vereniging en de kwakzalverijbestrijding verkrijgbaar.

Directeur Van den Bosch is gaarne bereid verzoeken tot het houden van lezingen over de kwakzalverij te behandelen.

RODE BIET TEGEN RADIO-ACTIVITEIT

(vervolg van pag. 1)

gehele mensheid beducht is voor het onbekende en grote gevaar, te spreken van een VOORBEHOED- en GENEESMIDDEL.

Dit zijn verkoopsargumenten, die iedere fatsoenlijke zakenman als onwaardig van de hand zal wijzen.

Over de medische verantwoordelijkheid van de heer Gouwe, die met zoveel nadruk zijn beroep vermeldt onder dit duidelijk commerciële stukje, spreken wij niet. Wij wensen hem een hoge provisie toe.

Verantwoordelijkheid

Wij willen wel spreken over de verantwoordelijkheid van de Nederlanders, die belast zijn met de bescherming van de volksgezondheid, inspecteurs, politiemannen en rechters. Kunt u toestaan, dat de nationale vrees voor radio-activiteit wordt geëxploiteerd voor louter commerciële doeleinden?

„Zo zuiver als de natuur” is het motto van genoemd advertentieblaadje vol dubieuze aanprijzingen op het gebied van de genezing en de lichaamsverzorging. Maar de sappen uit rode biet spannen de kroon op deze kwakzalverij, omdat er zo'n onsmakelijke uitbuiting van een publieke angstpsychose aan te pas komt.

Niet alleen ons is het misbruik van deze angstgevoelens opgevallen. Met grote instemming citeren wij een hoofdartikel in het Haarlems Dagblad, waarin dezelfde problematiek ter sprake komt:

REDACTIE:

Medisch redacteur:
dr R. E. Wierenga, arts, Barchem

Pharm. redacteur:
J. E. Buiters, apotheker, Zwolle

uit het Haarlems Dagblad:

Nu is het bekend, dat die overvloed van geneesmiddelen sterk gefiltreerd is door de handelsgeest, waarbij uiteraard een zekere exploitatie van de menselijke nood niet te ontkennen valt. Niet alleen is in veel gevallen de prijs van het middel hoger dan voor een humane voorziening gewenst zou zijn, doch bovendien bevinden zich op de markt geneesmiddelen, die uit commerciële ambitie zijn voortgekomen en er beter niet konden zijn.

Nu echter de radio-actieve straling, de „fall out” en de gevaren daarvan voor de gezondheid zo nadrukkelijk en algemeen onderwerp van massale beduchtheid zijn geworden, veel meer dan welke ziekte ook, is strenge aandacht geboden: er zijn ongetwijfeld lieden, die deze wijdverbreide angst een dankbare bron voor geldelijke profijten vinden en geen scrupulus hebben om er commercieel uit te putten.

Dat is een vorm van „O.W.”, waartegen niet drastisch en niet tijdig genoeg kan worden opgetreden en gewaarschuwd. De levendige handel in schuilkelder-apparatuur, die in Amerika reeds tot bloei gekomen is, zij een teken aan de wand. Een deel van het bedrijfsleven — en dan natuurlijk het „harde, cynische” deel — zal er geen been in zien „geld te maken” uit de angst voor radio-activiteit.

Medewerking

Tegen dit deel zal de overheid onmeedogend en radicaal moeten optreden in tweërlei opzicht. Ten eerste: zij zal moeten verhinderen dat de consument waardelose en dure middelen en apparaten worden opgedrongen onder de leuze „beveilig u en de uwen tegen de radio-activiteit”. Ten tweede: zij zal de wel bruikbare en noodzakelijke beveiligingsmiddelen tot distributiegoed moeten verklaren, opdat deze binnen het bereik van iedereen zullen komen en blijven.

De overheid zal daartoe de medewerking moeten hebben van de industrie, de wetenschap, de handel, de medische organisaties, de vakorganisaties, de consumentenbonden, de huisvrouwverenigingen, de standskringen en allen, die bona-fide werkzaam zijn in de maatschappelijke machinerie. Het ministerie van Volksgezondheid dient ermee te beginnen en wel meteen. En de consument moet sterk genoeg in zijn schoenen staan om voorlopig geen halve cent te besteden aan handelswaar, die onder de commerciële vlag en de anti-radio-actieve wimpel ongecontroleerd en in de vrije handel wordt aangeboden.

WELKOM!

MET VREUGDE nemen wij hieronder de lijst op van 14 nieuwe leden van onze vereniging tegen de Kwakzalverij.

Deze krachtige aanwas van ons ledental moge er een stimulans toe zijn dat steeds meer mensen het bedrog dat rond onze gezondheid gepleegd wordt doorzien dat steeds meer mensen zich hier metterdaad tegen te weer willen stellen.

Wij roepen de nieuwe leden een hartelijk welkom toe en vragen hen om ons op de hoogte te houden van gevallen of krantenknipsels waarin van kwakzalverij sprake is. Wij begroeten:

de dames E. H. Mohrman te Driebergen en Eelkema te Gouda en de heren C. van der Harst, arts te Wormerveer, prof. dr. C. den Hartog te Den Haag, J. A. J. Frequin te Reuver (L.), A. J. Kraan en E. H. S. Tengbergen, apothekers te Amersfoort, J. A. F. Coebergh, arts te Bussum, E. L. Ahlrichs, A. J. van den Berg, H. G. C. Kiliaan en S. L. de Wit, apothekers te Utrecht, J. de Jong, apotheker te Zaltbommel en de afdeling Utrecht van de maatschappij voor Diergeneeskunde.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 1960

	Uitg.	Ontv.
Incassokosten	f 52.45	
Secretariaat - porto etc. ..	200.—	
Vergaderingen	229.65	
Kleine kas	4.—	
Diverse kosten	9.20	
Contributies		f 7.187.50
Rente		18.33
Rechtskundig adviseur ..	449.22	
Bureaunkosten	795.40	
Abonnementen		179.50
Maandblad	5.563.13	
Batig saldo	82.28	
	f 7.385.33	f 7.385.33

STAND DER MIDDELEN:

Rijkspostspaarbank	f 629.52
Postgiro	3.381.29
Gemeentegiro	509.39
Holl. Bank Unie	3.129.55
	f 7.649.75

L. BREST, penningmeester.

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vice-voorzitter; Mevr. A. Burbach-van der Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, Secretaris; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mej. E. H. Hengeveld, Arts te Zwolle; Dr. H. H. Funke, Arts te Amsterdam; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; Dr. H. H. Scholten, Dierenarts, Veterinair Inspecteur van de Volksgezondheid te Haarlem; H. Dijkstra, Oud-Commiss. van Politie te Amsterdam; A. Verschuur, Arts te Amsterdam; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; Mr. G. C. M. van Nijntzen te Voorburg, Referendaris bij het Ministerie van Justitie; Dr. J. H. Ligterink, Arts en Apotheker te Amsterdam; Dr. R. E. Wierenga, Arts te Barchem en J. E. Buiters, Apotheker te Zwolle.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50. Adres voor het opgeven van leden en abonnees: Mevr. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7.50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2.50

Administratie Maandblad:

Mevr. A. Burbach-v. d. Woord, Prins Frederik Hendriklaan 60, Naarden, tel. 02959 - 19114.